

Endelig dagsorden

Udsendt 8. august 2017

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 15. august 2017

Mødested: Mandø Kro, Mandø Byvej 26, 6760 Ribe

Der vil være fælles transport med Mandøbussen begge veje – afgang Vester Vedsted kl. 13 og hjemkomst 18.55. Tilmelding til bus nødvendig senest 8. august til Sara.

Mødet finder sted fra kl. **14.00 til 17.30**. Der vil under mødet blive serveret kaffe/the, frugt og kage og der afsluttes med en let anretning kl. 17.30.

Deltagere:

Formand	Janne Jørgensen Liburd
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge
Esbjerg Kommune	Annemette Knudsen Andersen
Fanø Kommune	Kristine Krog Kaas
Tønder Kommune	Susanne Linnet
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen
Friluftsrådet	Hanne Voetmann
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde
Digelagene	Kjeld Andreasen
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen
Landbrug & Fødevarer	Mikael Nørby-Lassen
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen
Nationalparkrådet	Svend Tougaard
Nationalparkrådet	Anne Marie Overgaard
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfjeld (Referent)

Punkter på dagsordenen:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og det besluttes, om dagsordenen kan godkendes.

Sekretariatet indstiller at:

- Dagsordenen godkendes

2. Status for projekter – Orienterings- og Beslutningspunkt (30 min.)

Sagsfremstilling på orienteringspunkter:

• **Mandø – orientering**

Jordfordelingsprocessen er i gang og varetages af eksterne konsulenter. Kun konsulenterne og Den Danske Naturfond (DDNF) kender status, men meldingen er, at det går fremad med et par lodsejere. Peter har været på Mandø og har interviewet 30% af befolkningen (=11 personer) om deres forventninger til projektet og hvor de vil hen med deres virksomhed. Positiv holdning til projektet. Der er borgermøde 16. august, hvor borgmester Johnny Sõttrup, fmd. Laurits B. Holm-Nielsen Den Danske Naturfond, fmd. Janne Liburd Nationalpark Vadehavet deltager.

• **Realdania Stedet Tæller – ankomsten til Rømø**

Projektet er nu kommet i gang efter gen-udbud, fordi rådgiverne havde undervurderet udgifter til nogle elementer i projektet bl.a. prisen på specielle fliser. Der er entret med entreprenør. Første byggemøde i august.

• **NAKUWA Interreg 5a**

Projektet er budget- og aktivitetsmæssigt startet i april, men Interregsekretariatet har fortsat fremlagt krav om budgetreduktioner. Derfor blev der først i slutningen af juni skrevet leadpartnerkontrakt, hvorfor projektet reelt kan startes i august/september. Det er følgelig lidt forsinket i udgangspunktet og derfor er der ansat en udviklingskonsulent til netop dette projekt for at sikre det kommer komme i gang.

• **Prowad Link**

Ansøgningen blev afslået i juni, men opfordret til genansøgning. Det vil i givet fald blive med ansøgningsfrist i januar med godkendelse i juni 2018.

- **Prædationsprojektet status og fremtid**

Projektet er 3-årigt og udløber i december 2017. Projektet er tilsyneladende så interessant, at andre områder i landet vil se nærmere på erfaringerne og ønsker at kopiere projektet. Parterne i projektet bl.a. nationalparken, DOF og Jægerforbundet er enige om, at det er en succes, så det er værd at fortsætte og udvikle på. Derfor indledes drøftelser i august-september, hvad der skal arbejdes videre med og hvordan det kan finansieres.

- **Porte og støttepunkter**

Nationalparkens Råd har arbejdet med forslag til porte og formidlingsstøttepunkter. Der er enighed om at porte er bemandede, men formidlingsstøttepunkter kan være bemandede og ubemandede. Porte og formidlingsstøttepunkter skal suppleres med plan for skiltning i nationalparken. Sekretariatet har allerede haft uforpligtende dialog med FIMUS og Myrthue, som begge vil være porte og arbejder med planer for egen udvikling for de kommende år, hvor 'port-elementet' naturligt vil indgå. Også Tøndermarskinitiativet har der været dialog med i forhold til Højer Mølle som eventuel port. Sekretariatet vil arbejde med projektet henover efteråret og vinteren, så det formentligt kan igangsættes et stykke inde i 2018.

Resumé:

Der er følgende orienteringspunkter:

- Mandø
- Realdania Stedet Tæller – ankomsten til Rømø
- NAKUWA Interreg 5a
- Prowad Link
- Prædationsprojektet status og fremtid
- Porte og støttepunkter

Sekretariatet indstiller at:

- Orienteringen om ansøgningen til Mandø-projektet, NAKUWA Interreg Va, Prowad Link, Prædationsprojektet, Porte og støttepunkter tages til efterretning.

Sagsfremstilling på beslutningspunkt:

- **Ansøgning Friluftsrådet**

Ansøgning Friluftsrådet - Nationalpark Vadehavet indsendte en ansøgning til Friluftsrådet i februar på code of conduct, udvikling af uddannelser til ungdomsårgange, kompetenceudvikling af formidlere og frivillige, Junior Ranger. Ultimo juni blev tilskuddet bevilliget, men det er reduceret fra 1,8 mio. kr. til 1,2 mio. kr. og med krav om højere medfinansiering. Det medfører, at sekretariatet sammen med VFF og Vadehavskommunerne må arbejde for at skaffe min. 566.000 kr. til udviklingsaktiviteter for perioden 2017-2020. Såfremt det ikke lykkes at skaffe denne medfinansiering, så gives midlerne tilbage til Friluftsrådet.

Sekretariatet indstiller at:

- Sekretariatet bekræfter tilskuddet til Friluftsrådet og arbejder videre sammen med kommunerne og VFF på at skaffe en medfinansiering til Friluftsrådet tilskud på min. 566.000 kr. til udviklingsaktiviteter indenfor code of conduct, ungdomsuddannelser til MitVadehav, kompetenceudvikling af formidlere, Junior Ranger for perioden 2017-2020. Såfremt det ikke lykkes at skaffe denne medfinansiering, så gives midlerne tilbage til Friluftsrådet.

Bilag:

- 2.1. Forslag til prioritering af porte samt oplæg til drøftelse af støttepunkter
- 2.2. Tilskud fra Friluftsrådet.

3. Nyt undertema til tilskudspuljen – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har på sit møde d. 06. december 2016 vedtaget følgende temaer, som kan opnå tilskud i den 'store' tilskudspulje for natur:

1. Øget naturindhold i klæggrave
 2. Øget naturindhold i klitter og klitheder
 3. Måling af vandkvalitet ift. indsamling af østers og andre muslinger
- Undertemaerne er offentliggjort på nationalparkens hjemmeside.

Sekretariatet foreslår, at der tilføjes et fjerde undertema:

4. Forskningsprojekter

Ved forskningsprojekter forstås i denne sammenhæng projekter, der ledes af et universitet eller lign. Sekretariatet foreslår, at forskningsprojekter, der undersøger de marine dele prioriteres højest.

Tilskudspuljen åbnes for ansøgninger 1. september med ansøgningsfrist 1. oktober. Når alle ansøgninger er modtaget og evt. supplerende oplysninger indhentet, vil sekretariatet sende indstillingerne i mailhøring (som vedtaget på bestyrelsesmødet d. 02. maj 2017).

Bestyrelsen gøres opmærksom på, at der afventes en afklaring på klare regler for nationalparkens mulighed for at udbetale tilskud, se bilag 3.1.

Resumé:

Der er ét beslutningsemne:

Tilskudspulje for natur tilføjes et fjerde tema = Forskningsprojekter.

Sekretariatet indstiller at:

- Et fjerde tema – forskningsprojekter - tilføjes som emne der kan søges tilskud til i naturpuljen.

Bilag:

3.1 Orientering om de minimis regler

4. Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet - Beslutningspunkt (20 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalparkens Råd ønsker, at bestyrelsen tager stilling til hvordan Rådet skal arbejde med og behandle evalueringen af nationalparkens indsats 2013-2018 på det kommende møde i Rådet i september/oktober.

Dernæst, Rådet har arbejdet med emnet 'natur' og hvordan nationalparken kan igangsætte flere konkrete naturfremmende aktiviteter. Med oplæg fra Svend Tougaard, John Frikke og Lars Brinch Thygesen arbejdede Rådet på en workshop med naturemnet og fremkom med forskellige forslag, som er forslag til anvendelse i den kommende nationalparkplan.

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

- Rådets arbejde med evalueringen af nationalparkens indsats 2013-2018
- Rådets forslag til nationalparkens arbejde med naturfremmende indsatser.

Sekretariatet indstiller at:

- Rådet bruger et rådsmøde i oktober til at kommentere på evalueringsrapporten.
- Rådets forslag til konkrete naturinitiativer indgår som inspiration til næste nationalparkplan.

Bilag:

4.1 Referat af rådsmøde

5. Forskningssymposiet 2017 - Evaluering og drøftelse af forskernes rolle i forhold til bestyrelsen - Beslutningspunkt (20 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalparkens forskningsudvalg har leveret en betydelig indsats i forbindelse med tidligere 'Forskningsdage' og senest en flot indsats i forbindelse med planlægning og afvikling af det trilaterale forskningssymposium i Tønder i maj 2017. Forskningsudvalget har endvidere påtaget sig opgaven fortsat at indgå meget aktivt med at forberede en forskningsagenda til ministerkonferencen i Leeuwarden i maj 2018. Erfaringerne fra den hidtidige indsats i forhold til forskningsdagene, og nu senest i forhold til forsknings-symposiet og oplægget til den fremtidige trilaterale forskningsagenda, indi-

kerer, at der er behov for at se på kommissoriet for forskningsudvalget og for at tage en diskussion om udvalgets fremtidige rolle og opgaver.

Resumé:

Forskningsudvalgets kommissorium skal vurderes om det er tidssvarende og retvisende, herunder udvalgets rolle og opgaver for nationalparken.

Sekretariatet indstiller at:

- *Forskningsudvalget fortsat arbejder med forskningsagendaen til Ministerkonferencen i 2018, herunder at eventuelle udgifter til opgaven dækkes af nationalparken i et rimeligt omfang.*
- *Forskningsudvalget får til opgave sammen med sekretariatet at opdatere udvalgets kommissorium.*

Bilag:

5.1 Kommissoriet for forskningsudvalget

5.2 Sammendrag af forskningssymposiet

6. Naturmødet 2017 – evaluering – Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet deltog i Naturmødet sammen med de andre danske nationalparker. Overordnet var det en positiv oplevelse og Naturmødet er vokset i antal udstillere, deltagere og toppolitikere som medvirker. Sekretariatet har evalueret på deltagelsen og mener vi skal med igen, men det skal organiseres langt bedre og mere fokuseret:

- Planlægningen af deltagelsen kom for sent i gang, hvilket var årsagen til at studepladsen virkede rimeligt, men lå forkert i forhold til 'strøgkunder' og var for lille – selvom Ditte kæmpede for at optimere rammerne.
- Indretningen og bemanningen af studepladsen og antallet af aktiviteter på studepladsen var ikke optimal, men der kom pænt med besøgende.
- Deltagelsen i en sofadebat på den store scene var succesfuld og skal tilskrives sekretariatets motiverende dialog med Naturmødets arrangører.
- Workshoppene lå forkert og var fejlagtigt markedsført af arrangørerne, men det til trods kom der 50-60 deltagere. God afvikling.
- Fællesarrangementet med de andre nationalparker var for tynd i opsætning og gennemførelse. Investeringen lå samlet på ca. 60.000 kr. inkl. lønninger, transport osv.

Resumé:

Fortsat deltagelse i Naturmødet med de andre nationalparker.

Sekretariatet indstiller at:

- *Nationalpark Vadehavet deltager på Naturmødet 2018 og at vi tager den organiserende rolle på os for alle nationalparkerne forudsat, at de andre nationalparker bidrager med at udarbejde et langt bedre program med flere aktiviteter målrettet definerede målgrupper (f.eks. børn om fredagen) og til en centralt placeret studeplads. NPV budget alt inkl. max. 75.000 kr.*

7. Udflugt for bestyrelse og råd 8. oktober – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet foreslår, at årets ekskursion for bestyrelse og råd går til de syddanske verdensarvssteder, Christiansfeld og Jelling – alternativt kan turen gå til Tirpitz-museet.

Resumé:

Beslutning om årlig ekskursion skal gå til syddanske verdensarvssteder eller Tirpitz.

Sekretariatet indstiller at:

- *Turen går til de syddanske verdensarvssteder Jelling og Christiansfeld.*

8. Nyt fra bestyrelse og sekretariat – Orienteringspunkt (40 min)

Sagsfremstilling:

Kort orientering fra bestyrelse og sekretariat, herunder deltagelse i møder samt presseomtale.

Orientering om:

- Status på partnerprogrammet v/Hanne Voetmann
- Status på kunstudvalget v/Marco Brodde
- Status på græsningsforening v/Kjeld Andreasen
- Status på Frivillige Nationalparksbibet v/Svend Tougaard
- Status på Frivillige Danmarks Jægerforbund v/HC Fuglsang
- Status på WSB og Partnershipcenter v/Janne Liburd
- Status på Evaluering v/Peter Saabye Simonsen

Sekretariatet indstiller at:

- *Bestyrelsen tager orienteringerne til efterretning.*

Bilag:

8.1 Ledelsesorientering

9. Økonomi - Budget 2017 – Orienteringspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Budgetrammen for 2017 er ikke ændret. Men der er forskydninger indenfor 2017, fordi indgående og udgående betalinger er skubbet fra 2. kv. til 3. og 4. kv. De primære ændringer er, at Afgræsning af Inder Bjerrum er endelig lukket og de 298.932 kr. i indtægter og udgifter bortfalder. NPV Udstillinger – design og implementering, 450.000 kr. er udsat til efteråret. Realdania Steder i landskabet – ankomst til Rømø og Verdensarven – 350.000 kr. er lidt forsinket, fordi opgaven måtte i genudbud. Interreg Va NAKUWA (186.000 kr.) er udsat til september.

15. Juni Fonden har givet tilsagn om 164.520 kr. til projektet "Kystfugle Esbjerg Havn".

Resumé:

Sekretariatet vil orientere om status i forhold til Budget 2017.

Sekretariatet indstiller at:

Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Bilag:

9.1 Budgetopfølgning 2017

10. Evt. og meddelelser (10 min.)